

มีปัญหาสงสัยกันมานานกับคำว่า “ปฏิบัติราชการแทน” และคำว่า “รักษาราชการแทน” ว่าใน โอกาสใดจะใช้คำว่า “ปฏิบัติราชการแทน” และใน โอกาสใดจะใช้คำว่า “รักษาราชการแทน” ซึ่งปัญหา ดังกล่าวก่อให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติราชการอยู่มิใช่น้อยคำว่า “ปฏิบัติราชการแทน” หมายถึง การที่ ผู้บังคับบัญชามอบอำนาจในการบริหารราชการให้แก่ ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติราชการแทนแม้จะเป็นการใด ๆ ที่มีผลผูกพันตาม การอนุมัติ หรือการดำเนินการใด ๆ ที่มีผลผูกพันตามกฎหมายโดยที่ผู้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทน มีอำนาจแต่ยากกับผู้ทรงอำนาจที่ดำรงตำแหน่งซึ่งเป็น ผู้มอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนนั้นทุกประการ มอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนเป็น เรื่องของการกระจ่ายความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้งานของราชการมีความคล่องตัวสามารถให้บริการ สนองตอบต่อประชาชนผู้ใช้บริการได้อย่างรวดเร็ว ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานและทำให้งานมีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้นสำหรับคำว่า “การรักษาราชการแทน” นั้น หมายถึง กรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่ง หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจได้สามารถ แต่งตั้งให้บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ตามที่กฎหมายกำหนด เข้าไปรักษาราชการแทนในตำแหน่งนั้น

การปฏิบัติราชการแทน

การปฏิบัติ

รายการแทน

ผู้บังคับบัญชา

มอบอำนาจ

ในการปฏิบัติหน้าที่

ที่ตนเป็นผู้ให้

บุคคลอื่น

ปฏิบัติแทน

มาตรา 38-40

การรักษาราชการแทน

การรักษาราชการแทน

กรณีไป

ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น

หรือมีเหตุไป

อาจปฏิบัติราชการได้

กฎหมายกำหนดให้

ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นใด

เข้าไป

รักษาราชการแทน

โดยอำนาจหน้าที่

ของตนหรือผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา 41-50

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
กระทรวงพาณิชย์
เลขที่ 111 ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ 10150 โทร. 02-2555 1111

“ปฏิบัติราชการแทน”
และ
“รักษาราชการแทน”
ต่างกันอย่างไร?

จัดทำโดย
งานกาสรเจ้าหน้าที

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ
อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

การรักษาราชการแทนและ

การปฏิบัติราชการแทน

ในหน่วยงานราชการทุกหน่วยงานนั้น ย่อมจะมีผู้ที่มีอำนาจและหน้าที่แตกต่างกันในงานหลายด้าน และผู้ที่มีอำนาจเหล่านั้นก็จะเป็นปัจเจกชนไป孰ชนธรรมดาที่ย่อมจะต้องมีการเจือปนด้วย มิก็จส่วนตัวหรือมีความจำเป็นบางอย่าง ที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเองได้ ดังนั้นเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ กฎหมายจึงกำหนดให้มีการมอบอำนาจให้กันได้ ซึ่งในการมอบอำนาจนั้น มีคำ ๒ คำที่ใช้กันอยู่คือ

๑. ปฏิบัติราชการแทน

๒. รักษาราชการแทน

กล่าวได้ว่าอำนาจยอมมอบหน้าที่เสมอเมื่อมีหน้าที่ที่ต้องมีอำนาจ เมื่อมีอำนาจก็ต้องทำหน้าที่ตามกฎหมายปกครอง อำนาจหน้าที่นั้นเกิดจากกฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้ การทำนิติกรรมทางปกครอง ผู้กระทำได้ต้องมีอำนาจตามกฎหมาย

การปฏิบัติราชการแทน

คือ การมอบอำนาจตามกฎหมายมอบอำนาจให้ใครผู้หนึ่งใช้อำนาจเอง แต่มีชื่อยกเว้นอยู่ว่าอำนาจทางปกครองมีการมอบอำนาจได้ การมอบอำนาจนี้เกิดขึ้นได้ตามกฎหมาย ถ้ากฎหมายออกไม่เต็มอบก็มอบอำนาจให้ใครไม่ได้ การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนเป็นการมอบอำนาจให้เฉพาะส่วนในการนั้น ๆ ผู้ได้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนมาแต่ไหนก็มีอำนาจทำได้แค่นั้น

การรักษาราชการแทน

คือ การที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ กฎหมายให้ อำนาจหน้าที่ให้ผู้อื่นซึ่งอาจเป็นไปตามตำแหน่ง ถ้าผู้นั้นไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ก็กฎหมายก็กำหนดให้มผู้รักษาราชการแทน เพื่อให้การดำเนินงานของทางราชการดำเนินต่อไปได้ ผู้รักษาราชการแทนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายให้อำนาจไว้คือมี อำนาจเท่ากับผู้ที่สามารถปฏิบัติราชการได้ การรักษาราชการแทนเป็นการมอบอำนาจโดยผลของกฎหมาย

การจัดเรียงลำดับอาวุโส

๑. ผู้ใดดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงกว่า ถือว่าผู้นั้นอาวุโสกว่า

๒. ถ้าเป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งในระดับเดียวกัน ผู้ใดได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับนั้นก่อน ถือว่าผู้นั้นอาวุโสกว่า

๓. ถ้าเป็นผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับเดียวกันพร้อมกัน ผู้ใดได้รับเงินเดือนมากกว่า ถือว่าผู้นั้นอาวุโสกว่า

๔. ถ้าเป็นผู้ได้รับเงินเดือนเท่ากัน ผู้ใดมีอายุราชการมากกว่าถือว่าผู้นั้นอาวุโสกว่า

๕. ถ้าเป็นผู้มีอายุราชการเท่ากัน ผู้ใดได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในชั้นสูงกว่าถือว่าผู้นั้นอาวุโสกว่า

๖. ถ้าเป็นผู้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในชั้นเดียวกัน ผู้ใดได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นนั้นก่อนถือว่าผู้นั้นอาวุโสกว่า

๗. ถ้าเป็นผู้ที่ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในชั้นเดียวกันพร้อมกัน ผู้ใดมีอายุแก่กว่า ถือว่าผู้นั้นอาวุโสกว่า

